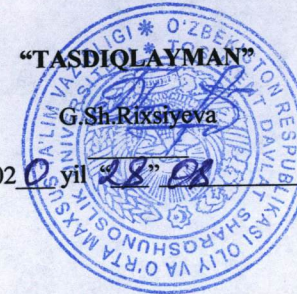

84

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI**

TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI

Ro'yxatga olindi: № BD- 5611500
2020 yil 28.08

TARJIMA NAZARIYASIGA KIRISH

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	600000 – Xizmatlar sohasi
Ta'lim sohasi:	610000 – Xizmat ko'rsatish sohasi
Ta'lim yo'nalishi:	5611500 – Gid hamrohligi va tarjimonlik faoliyati (sharq tillari)

Toshkent - 2020

BPS

	4. Мусаев Қ., “Таржима назарияси асослари”. – Т., 2005. Axborot manbaalari 1. www.ziyonet.uz. 2. http://www.kutubxona.uz
7.	Fan dasturi Oliy va professional ta'lim yo'nalishlari bo'yicha O'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi Kengashning 2020 yil <u>28</u> <u>08</u> dagi <u>4</u> -sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan. O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2020 yil <u>28</u> <u>08</u> dagi <u>452</u> sonli buyrug'i bilan ma'qullangan fan dasturlarini tayanch oliy ta'lim muassasasi tomonidan tasdiqlashga rozilik berilgan.
8.	Fan/modul uchun mas'ullar: G.K.Nazrullayeva – Toshkent Davlat Sharqshunoslik universiteti, “Tarjimashunoslik va xalqaro jurnalistika” kafedrasida o'qituvchisi B.B.Mamarajabov – Toshkent Davlat Sharqshunoslik universiteti, “Tarjimashunoslik va xalqaro jurnalistika” kafedrasida o'qituvchisi
9.	Taqrizchilar: PhD Hamidov X.X. – Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti “Tarjimashunoslik va xalqaro jurnalistika” kafedrasida mudiri, PhD. PhD Ochilov E.Z. - O'zR FA O'zbek tili, adabiyoti va folklori instituti katta ilmiy hodimi, filologiya fanlari nomzodi.

Fan/modul kodi		O'quv yili	Semestr	ECTS - Kreditlar	
UTNK224		2020-2021	1	4	
Fan/modul turi		Ta'lim tili		Haftadagi dars soatlari	
Majburiy		O'zbek		2	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)	
	Tarjima nazariyasiga kirish	60	60	120	
2.	I. Fanning mazmuni Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarga tarjima nazariyasi haqida ma'lumot berib, tarjima san'ati, tarjima turlari bo'yicha malaka va ko'nikmalarni hosil qilish yo'llari, usul va vositalarini ko'rsatishdan iborat. Fanning vazifasi – zamonaviy tarjimachilikda tarjimon mutaxassisligig qo'yiladigan talablar, tarjima ishini to'g'ri tashkil qila olish, zamonaviy tarjimachilikda tarjimon etikasi va muallif oldidagi huquq va burchlarini aniqlay olish ko'nikmalarini, tarjima metodlarini o'quv jarayonida tadbiq et olishdan iborat. II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) III. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: 1-mavzu. Uslub qatlamlari va tarjima. Uslub va tarjima, tarjimada muallif uslubi, uslub qatlamlari va tarjima muammolari, so'zlashuv uslubi, badiiy uslub, ilmiy uslub, publisistik uslub, so'zlashuv uslubi va sheva masalasi. 2-mavzu. Tarjima tarixi va mohir tarjimonlar. Tarjima tarixiga sayohat. Tarjimashunoslik tarixini davrlashtirish. Tarjima maktablari. Sharq va g'arb madaniyatida tarjima maktablarining ahamiyati. 3-mavzu. Tarjima va ekvivalentlik. Ekvivalentlik darajalari. Teng ekvivalentlik (aynan so'zma-so'z). Pragmatik ekvivalentlik. Grammatik ekvivalentlik. Leksik ekvivalentlik. To'liq ekvivalentlik. 4-mavzu. Ijtimoiy-siyosiy matnlar tarjimasi. Ijtimoiy-siyosiy terminologiya va tarjima. Ijtimoiy-siyosiy matnlar tarjimasining o'ziga xosliklari. 5-mavzu. Badiiy tarjima masalalari. Badiiy tarjimaning boshqa tarjimalaridan farqli jihatlari. Badiiy matn xususiyatlari. Badiiy tarjimada so'z muammosi. 6-mavzu. Rasmiy uslubdagi matnlar tarjima xususiyatlari.				

	Rasmiy uslubdagi matnlar tarjima xususiyatlari. Rasmiy uslub va tarjima. Terminologiya va tarjima. 7-mavzu. So‘zlashuv uslubi va uni tarjimada berish. So‘zlashuv uslubi xususiyatlari. So‘zlashuv uslubining jonli nutqqa xosligi. So‘zlashuv uslubi qonun-qoidalari. 8-mavzu. Bilingvizm va tarjima. Bilingvizm haqida tushuncha. O‘zbek adabiyotida bilingvizm. Bilingvizm va tarjima. III. Amaliy mashg‘ulotlari bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar Amaliy mashg‘ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi: Amaliy mashg‘ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi: 1. Tarjimaga oid lingvistik konsepsiyalar rivoji. Sharq va o‘zbek tarjimashunosligi rivoji 2. Tarjimada identifikatsiya va ekvivalentlik muammolari 3. Tarjimon uslubi va usullari. Tarjimada operativ usullar (Transformasion va kommunikativ). Pragmatik ma’nolarni berish. Referensial ma’nolarni berish. Frazologizmlarni berish. Grammatik kategoriyalarni berish. 4. Elektron resurslar, portal, forum va lug‘atlar bilan ishlash. 5. Badiiy tarjima uchun asar tanlash va tarjima qilish. Amaliy mashg‘ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o‘qituvchi tomonidan o‘tkazilishi zarur. Mashg‘ulotlar faol va interfaktiv usullar yordamida o‘tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo‘llanilishi maqsadga muvofiq. IV. Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar Mustaqil ta’lim uchun tavsiya etiladigan mavzular: 1. Tarjimaga oid lingvistik konsepsiyalar rivoji. Sharq va o‘zbek tarjimashunosligi rivoji 2. Tarjimada identifikatsiya va ekvivalentlik muammolari 3. Tarjimon uslubi va usullari. Tarjimada operativ usullar (Transformasion va kommunikativ). Pragmatik ma’nolarni berish. Referensial ma’nolarni berish. Frazologizmlarni berish. Grammatik kategoriyalarni berish. 4. Elektron resurslar, portal, forum va lug‘atlar bilan ishlash. 5. Badiiy tarjima uchun asar tanlash va tarjima qilish. Mustaqil o‘zlashtiriladigan mavzular bo‘yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.
--	---

	V. Fan o‘qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o‘zlashtirish natijasida talaba: • tarjima nazariyasi fanining maqsad va vazifalari, tarjimaning fan va sanat ekanligi; • tarjimashunoslik tarixi, til va tarjima; • lingvistika – tarjima – ekstralingvistika bo‘yicha. Bilishi kerak: • tarjima: illyuzionizm va shartlilik, matnni sharhlash va tarjimani; • tarjimachilik konsepsiyalarini; • lug‘at bilan ishlashni; Ko‘nikma va malaka hosil qilishi kerak: • tarjima malakasi va mahoratini egallash bo‘yicha; • tarjima nazariyasi fanidan olingan bilimlarni amaliyotda qo‘llash va erkin tarjima qilish bo‘yicha.
3.	VI. Ta’lim texnologiyalari va metodlari: • ma’ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo‘lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
4.	VII. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to‘la o‘zlashtirish, tahlil natijalarini to‘g‘ri aks ettira olish, o‘rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo‘yicha yozma ishni topshirish.
5.	Asosiy adabiyotlar 1. Salomov G‘aybullayev, Tarjima nazariyasiga kirish. Darslik (Qayta nashrga tayyorlovchi: X.Hamidov). –Toshkent: TDSHI, 2016. –192 b. 2. Илюшкина, М. Ю., Теория перевода: основные понятия и проблемы: [учеб. пособие] / М.Ю.Илюшкина; [науч. ред. М.О.Гузикова]; М-во образования и науки Рос. Федерации, Урал. федер. ун-т. –Екатеринбург: Изд-во Урал. ун-та, 2015. –84 с. 3. Очилов Э. Таржима назарияси ва амалиёти. Ўқув қўлланма. – Т.: ТДШИ, 2012. Qo‘shimcha adabiyotlar 1. Ғофуров И. Таржимонлик мутахассислигига кириш. Ўқув қўлланма. – Т.: Мехридарё, 2008. 2. Саломов Ғ. Таржима назарияси асослари. – Т., 1983. 3. Ғофуров И., Мўминов О., Қамбаров Н. Таржима назарияси. Ўқув қўлланма. – Т.: Тафаккур бўстони, 2012.
6.	